

นิทานสุภาษิตจีน (149) 成语故事 (一四九)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 孟母三迁/孟母三遷 Mèng mǔ sān qiān (เมิ่ง หมู่ ซาน เชียน) คำว่า 孟母 Mèng mǔ (เมิ่ง หมู่) แปลว่าแม่ของเมิ่งจื้อ 三 sān (ซาน) สาม 迁/遷 qiān (เชียน) แปลว่าย้าย ย้ายถิ่นฐาน เมื่อนำมารวมกันหมายถึง แม่ของเมิ่งจื้อย้ายถิ่นฐานสามครั้ง หรือแม่ของเมิ่งจื้อย้ายบ้านหนี ซึ่งคำว่าสามนี้ บางครั้งก็ไม่ได้หมายถึงจำนวนสามจริงๆ แต่หมายถึงบ่อยๆ จำนวนหลายๆ ครั้ง เพื่อใช้อธิบายถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่ดี ที่แม่คนหนึ่งจะเลือกพื้นที่ให้กับลูก ลูกจะได้รับแต่สิ่งที่ดี โตขึ้นจะได้เป็นคนดี จึงยอมลำบากที่จะย้ายถิ่นฐานบ่อยๆ เพื่อตามหาสิ่งที่ต้องการ

บุตรหลานจะเป็นคนดีได้นั้นย่อมต้องเริ่มจากครอบครัว การวางแผนของครอบครัวที่ดีย่อมจะทำให้ลูกเป็นคนดีได้มากที่สุด ไม่ใช่โรงเรียน โรงเรียนเป็นเพียงปลายทางที่ช่วยอบรมและต่อเติมวิชาการ

(ที่มาภาพ : <http://image.baidu.com/search>)

ซึ่งผู้คนปัจจุบันมักเข้าใจผิดคิดว่าโรงเรียนคือทุกสิ่งทุกอย่าง ดังนั้น เมื่อเกิดปัญหาขึ้นมา ก็กล่าวโทษโรงเรียน โดยลืมกล่าวโทษตัวเอง (พ่อแม่และสิ่งแวดล้อมที่ลูกโต) ในภาษาไทยมีคำยืนยันว่าคนไม่ดีขึ้นเริ่มจากครอบครัว โดยมีคำด่าว่าดังนี้ “...คนพ่อแม่ไม่สั่งสอน” ไม่มีคำว่า “.....คนครูไม่สั่งสอน” ในสุภาษิตคำนี้ของจีนก็มีที่มากกว่า จีนในยุครัฐศึก 战国/ 战國 Zhàn Guó จั้นกั๋ว ที่รัฐหลู่ 鲁国/ 魯國 Lǔ Guó หลู่กั๋ว มีนักปราชญ์ผู้โด่งดังท่านหนึ่งนามว่า 孟子/ Mèngzǐ (เมิ่งจื้อ) เมิ่งจื้อ ท่านมีทรรศนะเกี่ยวกับสันดานมนุษย์ไว้ดังนี้ “ มนุษย์ทุกคนมีพื้นฐานเป็นคนดีมาแต่กำเนิด แต่สิ่งแวดล้อมที่ไม่ดีต่างๆ ทำให้คนเราเปลี่ยนแปลงไป” เป็นหลักปรัชญาที่มีชื่อเสียงของท่าน แต่น้อยคน

นักจะรู้ว่า ทำไมเขาถึงได้มีทรรศนะเช่นนี้

เมื่อตอนเมิ่งจื้อยังเด็ก พ่อของเขาก็ตายจากเขาไป เหลือแม่คนเดียวเลี้ยงดูเขา แม้จะยากลำบากเพียงใด แม่ของเมิ่งจื้อก็ไม่คิดแต่งงานใหม่ บ้านของเมิ่งจื้ออยู่ใกล้กับสุสานมาก จึงมีกิจกรรมเกี่ยวกับพิธีกรรมงานศพอยู่เนืองนิจ เมื่อเมิ่งจื้อโตขึ้น จึงไปดูงานศพเป็นประจำ จนนำเอาพิธีกรรมงานศพมาเล่นกับเพื่อนๆ อย่างสนุกสนาน แม่เมิ่งจื้อเห็นเข้า ก็คิดว่า บ้านตั้งอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี ถ้าลูกโตขึ้นก็คงไม่มีอนาคตแน่ๆ ว่าแล้วเธอก็ย้ายบ้านหนีสถานที่แห่งนั้นเสีย แล้วแม่ของเมิ่งจื้อก็มาสร้างบ้านหลังใหม่ใกล้กับตลาดสด แต่เมื่ออยู่ไปได้ไม่นานแม่ก็เห็นเมิ่งจื้อเล่นขายของกับเพื่อนๆ กลุ่มใหม่ โดยเมิ่งจื้อเลียนแบบพ่อค้าขายเนื้อแถวนั้นมา ทำท่าทางเปิดร้านขายเนื้อสัตว์ ทำท่าทางฆ่าสัตว์ แลเนื้อขายอย่างเป็นจริงเป็นจัง ทำให้แม่ตกใจยิ่งนัก และคิดว่าสถานที่แห่งนี้ยังไม่เหมาะที่จะให้ลูกอยู่ เพราะถ้าโตขึ้นลูกคงจะเป็นคนจิตใจแข็งกระด้าง เห็นการฆ่าเป็นของสนุกก็ได้ ว่าแล้วเธอก็ย้ายบ้านหนีเป็นครั้งที่สาม

มติชน

Matchon
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,100

Section: เสาร์ประชาชน/การศึกษา-ศาสนา-วัฒนธรรม

วันที่: เสาร์ 20 เมษายน 2562

ปีที่: 42

ฉบับที่: 15014

หน้า: 17(ซ้าย)

Col.Inch: 56.26

Ad Value: 61,886

PRValue (x3): 185,658

Clip: Black/White

คอลัมน์: ก เรียนไทยได้จีน: นิทานสุภาษิตจีน (149)

จนมาตั้งอยู่ใกล้โรงเรียนหลวง ที่นั่นนอกจากจะสอนหนังสือแล้ว ยังมีการฝึกสอนพิธีการ มารยาทต่างๆ ในวัง เม่งจื้ออยู่ที่นั่นไม่นานก็รู้จักการทำความเคารพ มีมารยาทงดงาม และได้มีโอกาสร่ำเรียนวิชา

จนเมื่อโตขึ้นก็มีโอกาสได้รับการศึกษาวิชาจากค่ายสำนักวิชาหยู 儒家 Rú Jiā (ทริเจีย) เมื่อเขาเติบโตเป็นผู้ใหญ่ เขาก็สอบเข้าได้รับราชการ แต่ด้วยอุทุมการณ์ของเขา เขาจึงลาออกราชการ และออกเผยแพร่แนวคิดของตนตามหลักลัทธิหยู จนมีชื่อเสียงโด่งดังจนได้รับการขนานนามว่าปราชญ์แห่งยุค ต่อมาผู้คนจึงพูดกันอยู่เสมอว่า ที่เม่งจื้อประสบความสำเร็จได้นั้น ล้วนมาจากแม่ของเขาทั้งสิ้น ซึ่งความจริงแล้ว มันก็ไม่ผิดเลยที่จะกล่าวเช่นนั้น

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻: 父母用心良苦, 竭尽全力培养孩子。

成語比喻: 父母用心良苦, 竭盡全力培養孩子。

Chéngyǔ bǐyù: Fùmǔ yòngxīn liáng kǔ, jíjìn quánli péiyǎng háizi.

เฉิงยฺหวี่ ปี้ยวี่ : ฟู่หมู่ โย่งซิน เหลียงซู่ , เจี่ยจิ้น เฉวียนลี่ เฟย์หย่าง ไห่จื่อ

สุภาษิตเปรียบว่า พ่อแม่ที่ทุ่มเททั้งกายตั้งใจและพยายามอย่างเต็มที่ เพื่อที่จะอบรมเลี้ยงดูลูกๆ ของพวกเขา

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

从孟母三迁的故事, 它告诉我们环境对人的成长很重要。

從孟母三遷的故事, 它告訴我們環境對人的成長很重要。

Cóng mèng mǔ sān qiān de gùshì, tā gàosù wǒmen huánjìng duì rén de chéngzhǎng hěn zhòngyào.

จง เม็งหมู่ ซาน เซียน เตอะ กู้ฉื่อ, ทา แก้วฮู่ หวี่เหมิน หุวานจิ้ง ตูย เหวิน เตอะ เฉิงจ่าง เทิน โจ้งเหย้า.

จากนิทานเรื่องแม่เม่งจื้อย้ายบ้านหนี บอกเราว่าสภาพแวดล้อมมีความสำคัญมากต่อการเจริญเติบโตของคน

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนลิรินธร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง